

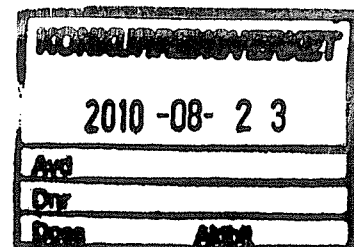

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I LULEÅ**

Föredraganden: C. Andersson

DOM
2010-08-19
Meddelad i
Luleå

Mål nr
1558-10E
Rotel 1

SÖKANDE

Müllers Lastbilar AB, 556485-3793
Box 906, 971 27 Luleå

Ombud: Advokat Ulf Nordekvist, Storgatan 34, 972 32 Luleå

MOTPART

Piteå kommun, 941 85 Piteå

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår Müllers Lastbilar AB:s ansökan om överprövning.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 2 juni 2010 upphör härmed att gälla.

BAKGRUND

Piteå kommun har genomfört upphandling enligt LOU med öppet förfarande avseende upphandling av "Tung lastbil Teknik & Gatu 2010". Enligt tilldelningsbeslutet den 24 maj 2010 har Bil och Traktor Tunga fordon Luleå AB antagits som leverantör.

Dok.Id 4803

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

Besöksadress
Skeppsbrogatan 41

Telefon
0920-29 54 90
E-post: forvaltningsrattenilulea@dom.se
www.dom.se

Telefax
0920-29 54 98

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

I beslut den 2 juni 2010 har förvaltningsrätten förordnat att aktuell upphandling inte får avslutas innan förvaltningsrätten beslutar något annat.

YRKANDEN

Müllers Lastbilar AB (Müllers) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts samt i andra hand att upphandlingen skall göras om.

Piteå kommun (kommunen) motsätter sig bifall till Müllers Lastbilar ABs ansökan.

GRUNDER M.M.

Müllers anför till stöd för sin talan bl.a. följande. I anbudsbegäran har kommunen på sid 4 angett hur kostnad samt service och garantier skulle utvärderas och hänvisat till anbudsspecifikationen och svarsmallen där önskemålen är poängsatta. Vidare anges ”med erhållen poäng avses värderingen av det enskilda kriteriet på en tiogradig skala i relation till ställda önskemål och behov” och ”det bästa resultatet ger den högsta poängen (näst bäst ger näst högsta poäng osv.) för varje enskilt kriterium”. Det framgår på sid 5 under pkt 3.2 att ”uppgift om gällande garantier skall framgå av anbudet, se Anbudsspecifikation och svarsmall”. I utvärderingen erhöll Müllers högsta poäng för kostnaden då dess anbud var lägst och understeg Bil & Traktors anbud med 70 000 kr. Müllers erhöll 10 poäng medan den andre anbudsgivaren erhöll 9,5 poäng (viktat värde 7,6). I utvärderingen fick Müllers ett poängavdrag med 3 poäng enär det inte lämnat ett ja-svar på ett av olika önskemål om garantier. Müllers gör gällande att Piteå kommun gjort utvärderingen av anbuderna på ett sådant sätt att Müllers kommer att skadas om inte överträdelsen av gällande regler för upphandling rättas till. Müllers skulle vid en korrekt utförd utvärdering ha erhållit i

vart fall 2 poäng för Position 6.2 ”2 års allmän fabriksgaranti (skall gälla för samtliga komponenter). Räknat från den dag då fordonet tas i drift”. I sådant fall hade Müllers erhållit högsta sammanlagda poäng och borde ha erhållit erbjudande att teckna avtalet.

Müllers har i Anbudsspecifikation avgett att det kan lämna t.ex. 2 års drivlinegaranti (pos 6.3), 2 års fritt förebyggande underhåll m.m. (pos 6.4), 1 års allmän fabriksgaranti för samtliga komponenter (pos 6.1). Müllers har däremot med kryss markerat att det inte kunnat uppfylla pos 6.2. Det tunga fordonet består av tre enskilda större delar; dels ett chassi, dels en plogbilspåbyggnad och dels en tankbilspåbyggnad. Müllers har kunnat uppfylla kravet under position 6.2 såvitt avser alla delar utom tankbilspåbyggnaden. Enligt den utvärderingsmodell som kommunen beskriver i sin anbudsbegäran skulle Müllers erhålla 2 poäng för position 6.2. Vid utvärderingen av kriteriet skulle det ske genom att ”det bästa resultatet ger den högsta poängen (näst bäst ger näst högsta poäng osv.) för varje enskilt kriterium”. Det skulle innebära att det anbud som helt uppfyllde positionens önskemål erhöll 3 poäng och Müllers i egenskap av att vara ”tvåa” erhöll 2 poäng. Med 2 poäng hade Müllers efter omräkning till viktat värde erhållit högre poäng än det av Piteå kommun antagna anbudet. Även vid endast 1 poäng hade Müllers erhållit högre eller i vart fall samma sammanlagda poäng som det av Bil & Traktor avgivna anbudet. Under alla förhållanden skulle Müllers vid lika poäng genom att det avgett ett lägre anbudspris haft förtur varför Müllers borde ha vunnit upphandlingen. Den valda utvärderingsmodellen är vare sig ändamålsenlig, affärsmässigt utformad eller transparent. Modellen är också sådan att det är ogörligt för anbudsgivaren att veta hur detta kriterium vid delvis uppfyllelse ska utvärderas. Hur ska utvärderingen av uppfyllelse till t.ex. alla delar med undantag för en marginell del bedömas eller värderas?

Man kan inte dra den slutsatsen att antalet poäng ska bli noll om tvåårig garanti inte utfästes för samtliga komponenter. Müllers har dock viss förståelse för att det inte alltid är möjligt att i förfrågningsunderlaget på ett uttömmande sätt ange hur en viss poängnivå skall uppnås samt att det måste finnas utrymme för viss frihet när upphandlande myndighet utvärderar inkomna anbud. Dock måste förfrågningsunderlaget vara utformat på ett sådant sätt att det inte brister i LOU: s grundläggande krav på affärsmässighet och transparens. Müllers har inte efterfrågat klarlägganden eftersom Müllers uppfattat att utvärderingen skulle ske med det utfall som Müllers gör gällande i överprövningsärendet.

Bil & Traktor som lämnat det vinnande anbudet tillverkar tankbilsmodulen hos samme leverantör som Müllers anlitar. Således är dessa två anbud försedda med samma tankbilsmodul. Trots det erhöll den leverantören full poäng vid utvärderingen. Bil & Traktor har även erhållit felaktig poängsättning för anbudskriteriet 6.2 då det genom X markerat att Bil & Traktor lämnar ”en två års allmän fabriksgaranti (skall gälla samtliga komponenter)”. Detta visar sig dock vid närmare granskning inte vara korrekt. Det åligger den upphandlande myndigheten att granska av anbudsgivaren avgivna handlingar jämt det anbudsunderlag vari anbudsgivaren med X markerar vilka kriterier som den erbjudna varan uppfyller. Denna granskning ska göras på fackmässigt sätt. När det visar sig att anbudet vid en läsning av övriga handlingar inte uppfyller vad som markerats i anbudsunderlaget med X bör det ifrågasättas om lämnad uppgift överhuvudtaget är korrekt. Kommunen har på ett korrekt sätt ifrågasatt de lämnade uppgifterna. Det svaret och den information som kan inhämtas i Bil & Traktors anbud ger dock vid handen att Bil & Traktor inte skulle ha erhållit högre poäng än Müllers vid utvärderingen av kriteriet 6.2 (garantier) varför Müllers skulle ha vunnit upphandlingen.

Piteå kommun (kommunen) gemäler bl.a. följande. Att kommunen i förfrågningsunderlagets punkt 2.10 angett att "Det bästa resultatet ger den högsta poängen (näst bäst ger näst högsta poängen o.s.v.)..." kan inte bedömas liktydligt med att poängsättningen är linjär. Det vill säga att om det bästa resultatet ger tre poäng är det för den skull inte självklart att det näst bästa ska ge två poäng o.s.v.. Det är den upphandlande myndigheten som är suverän vad gäller poängsättning av de kriterier som ingår i upphandlingen. I Anbudsspecifikation och svarsmall, bilaga 2, avsnitt 6, framgår tydligt vilka krav och önskemål som gäller beträffande garanti och hur önskemålen kommer att poängsättas. Önskemålen i detta avsnitt är direkt kopplade mot utvärderingskriteriet "service och garantier". Önskemålet i punkt. 6.2 är tydligt formulerat: "Två års allmän fabriksgaranti (skall gälla för samtliga komponenter)". Uppfylls detta ger det tre (3) poäng för utvärderingskriteriet "Service och garantier". Uppfylls det inte ger detta således noll (0) poäng. Hade andra förutsättningar gällt så hade det varit angivet. Om motparten funnit att informationen om bedömningen av detta kriterium var oklar fanns gott om tid att begära förtydliganden. Anbudsfristen var omkring 45 dagar. Utvärderingen är gjord på ett korrekt sätt och enligt de förutsättningar som kommunen angett och i enlighet med LOU:s krav på transparens. Piteå kommun uppmanar dessutom, i sina förfrågningsunderlag, intressenter och anbudsgivare att: "Finner anbudsgivare att förfrågningsunderlaget i något avseende är oklart skall förfrågan med anledning av detta ställas till beställarens ombud under anbudstiden. Frågor besvaras skriftligt och svaren delges samtliga anbudsgivare" (Förfrågningsunderlaget, pkt. 2.6, 2:a st.) Piteå kommun konstaterar att Müllers uppfyllelse av aktuellt kriterium avvek betydligt mer än "marginellt" från specificerade önskemål. Det går inte att uppfatta anbudet så sätt att chassit omfattas av en tvåårig allmän fabriksgaranti för samtliga komponenter. Det är bara vissa delar som omfattas av två års garanti. För dessa delar har Müllers också fått önskemålspoäng, se pkt 6.3 och 6.4. Den arbetsmodell för upphandling av bl. a. fordon som Piteå kommun använt såväl i denna upphand-

ling, som i flertalet andra har bedömts som ändamålsenlig. Internt ger den Piteå kommun goda förutsättningar att tydligt formulera krav och önskemål samt hur önskemålen skall vara kopplade till aktuella utvärderingskriterier. Samtidigt ger den anbudsgivare tydlig information om vilka förutsättningar som gäller. Således är det Piteå kommuns bedömning att LOU:s krav på transparens är uppfyllt i denna upphandling. Utvärderingen har gjorts korrekt och enligt de förutsättningar som angavs i Piteå kommuns handlingar.

Vad gäller upphandlande myndighetens skyldighet att granska inkomna handlingar är det kommunens bestämda uppfattning att det är anbudsgivarens handlingar i allmänhet samt kommunens anbudsspecifikation och svarsmall i synnerhet som man har att granska och undersöka. Möter anbudsgivarna kraven i anbudsspecifikationen och svarsmall är fordonet kvalificerat för utvärdering. Vid utvärderingen har i detta fall förutom pris kriteriet "Service och garantier" utvärderats. Poängsättning har i sin helhet varit kopplad till hur anbudsgivaren mött Anbudsspecifikation och svarsmallens önskemål vad gäller service och garantier. Har det funnits uppenbara oklarheter mellan Anbudsspecifikation och svarsmall å ena sidan och anbudsgivarens egna handlingar i övrigt har man kontrollerat dem. I Bil och Traktors anbud förekom delvis motstridiga uppgifter, varför ett förtydligande begärdes om vilken omfattningen var på erbjudna garantier. Då bekräftades att garantier omfattar "hela fordonet (chassi och påbyggnader)". Således inga inskränkningar. Det är anbudsgivarna som är de potentiella huvudleverantörerna. Beställning av det kompletta fordonet (inklusive påbyggnader) görs till den anbudsgivare som lämnat det vinnande anbudet. Det är denne som är Piteå kommuns motpart och som har att fullfölja alla offererade åtaganden. Det ingår inte i Piteå kommuns undersökningsplikt att detaljgranska anbudsgivarens underleverantörers anbud vad gäller garantivillkor, leveransbestämmelser eller tekniska detaljer. Finns

det några diskrepanser där mellan anbudsgivarens utfästelser och underleverantörens, faller det på anbudsgivaren att ansvara för dessa.

TILLÄMPLIGA BESTÄMMELSER M.M.

I 1 kap. 9 § LOU anges principerna för offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter skall behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar skall vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU skall en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, skall myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet skall i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Enligt 12 kap. 2 § LOU skall den upphandlande myndigheten ange hur de olika kriterierna som avses i 12 kap. 1 § kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning. Kriterieviktningen eller prioritetsordningen skall anges i annonsen om upphandlingen, i ansökningsinbjudan eller i förfrågningsunderlaget.

Enligt 16 kap. 1 § första stycket LOU får en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. Enligt tredje stycket får en ansökan inte prövas efter den tidpunkt då det finns ett kontrakt. Den får dock prövas till dess att tio dagar gått från det att 1. den upphandlande myndigheten lämnat underrättelse enligt 9 kap. 9 § till anbudssökandena eller anbudsgivarna, eller 2. rätten, om den har fattat ett interimistiskt beslut, upphävt det beslutet.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår att rätten skall besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten konstaterar att det är den upphandlande myndigheten som bestämmer hur förfrågningsunderlaget skall utformas och vilken utvärderingsmodell den önskar använda i en upphandling, så länge det inte strider mot LOU eller de gemenskapsrättsliga grundprinciperna. Av transparens – och likabehandlingsprinciperna följer att den upphandlande myndighetens krav och utvärderingsmodell skall ha angivits på ett sätt som är tillräckligt för att en leverantör med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget skall kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag. Den upphandlande myndigheten har, på begäran av anbudsgivare, möjlighet att lämna ut kompletterande upplysningar.

Förvaltningsrättens prövning enligt LOU utgör en kontroll av om det på grundval av de klagomål som sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 2 § LOU.

När det gäller förfrågningsunderlaget i den aktuella upphandlingen konstaterar förvaltningsrätten att det under Utvärderingskriterier (2.10) anges bl.a. ”Det bästa resultatet ger den högsta poängen (näst bäst ger näst högsta poängen o s v) för varje enskilt kriterium.” Under Service och garantier, pos nr 6 Garantier, pos nr 6.2 anges ” 2 års allmän fabriksgaranti (skall gälla för samtliga komponenter). Räknat från den dag då fordonet tas i drift.” Det framgår av förfrågningsunderlaget att om detta önskemål uppfylls erhålls 3 poäng. Müllers har i sitt anbud med X markerat i rutan NEJ beträffande huruvida detta önskemål uppfylls eller ej. Müllers har vid utvärderingen erhållit 0 poäng för sitt anbudssvar beträffande detta önskemål i pos. 6.2 i förfrågningsunderlaget.

Enligt förvaltningsrättens mening framgår det med tillräcklig tydlighet av förfrågningsunderlaget villkor gällande poängsättning vid utvärdering av anbuderna i denna upphandling, poängsättning beträffande Garantier för avsnitt 6 samt för position 6.2 . Förvaltningsrätten anser inte att utformningen av förfrågningsunderlaget ger utrymme för tolkning av Müllers anbudssvar under avsnittet Garantier position 6.2 på så sätt Müllers gjort gällande avseende poängsättningen i denna position. Förvaltningsrätten finner att vad Müllers anfört inte visar att Piteå kommun vid denna utvärdering av Müllers anbud brutit mot förfrågningsunderlaget eller LOU och dess grundläggande principer. Müllers framställning skall således lämnas utan bifall i detta avseende.

Müllers har vidare gjort gällande att kommunen inte i tillräcklig mån – mot bakgrund av de motstridiga uppgifter om garantier vilka Bil & Traktor lämnat – granskat anbudet vad gäller garantivillkoren. Kommunen har

genmält att Bil & Traktor givits möjlighet att förtydliga vissa för kommunen motstridiga uppgifter samt att dessa klargjorts vid denna kommunikering. Kommunen har vidare genmält att det faller på anbudsgivaren att ansvara för de i anbudet angivna utfästelserna. Förvaltningsrätten finner med beaktande av att det i första hand är den upphandlande myndigheten som avgör nivån på bevismedlen med utgångspunkt i vad som upphandlas, att det inte är visat att Piteå kommuns bedömning i detta avseende är uppenbart oriktig. Förvaltningsrätten anser även i denna del att vad Müllers anført inte visar att kommunen förfarit i strid med regelverket i LOU.

Förvaltningsrätten anser att vad Müllers anført i målet inte heller i övrigt visar att Piteå kommun agerat i strid med förfrågningsunderlaget eller brutit mot LOU och dess bakomliggande principer. Förvaltningsrätten finner således att det inte föreligger förutsättningar att vidta åtgärder med stöd av 16 kap. 2 § LOU mot upphandlingen med anledning av Müllers ansökan om överprövning. Müllers framställning skall därmed lämnas utan bifall.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C)

R Hirvelä

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.